

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs I. De ætate & habilitate corporis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

SECTIO SECUNDA.

De qualitatibus in promovendis ad beneficia
Ecclesiastica requisitis.

CAPUT PRIMUM.

DE QUALITATIBVS QVASI PHYSICIS.

PARAGRAPHVS I.

De ætate & habilitate corporis.

Questio 212. Quæ ætas requiratur ad beneficium simplex, cui sacer ordo annexus non est?

Respondeo : jure antiquo communi sufficit septennium, quo clericatus obtineri potest Abb. in c. præterea. de arat. & qualir. n. 6. & 7. jure novo quatuordecim anni. Conc. enim Trident. sess. 23. c. 6. de reform. præscribens, ut nullus obtinere possit beneficium ante dictam ætatem, loquitur universaliter de omni beneficio viâ quacunque obtinendo, sive ea sit collationis aut præsentationis, sive electionis. Corrad. in præxi benef. l. 4. c. 6. num. 23. Barb. ad cit. l. Trident. n. 6. & de off. Ep. alleg. 60. n. 78. Paxjord. l. 10. tit. 20. n. 6. Pass. de Elect. c. 25. n. 417. Lott. l. 2. q. 49. n. 17. qui etiam nu. 19. hanc dat rationem, cur hac in parte recessum sit à jure antiquo : quòd licet ad officium legationis apud Deum (quale committitur per collationem beneficii collatorio ut Nav. in relect. c. si quando. in 7. except. n. 2. de rescript.) sufficiat egressus ab infantia (cum enim officium hujus legationis non consistat in qualitate personæ, quæ inter homines consideratur, sed tantum in simplicitate cordis, & in precibus effundendis, ejus capax erit puer, modò primam pueritiæ partem, quæ infantia dicitur, & septennio absolvitur, exegerit, tit. Lott. ex Cujac.) collatio beneficii insuper includit spirituale matrimonium inter beneficiatum & Ecclesiam, ad matrimonium verò non sufficiat exegisse infantiam, sed & totam pueritiam, & sic attigisse annum decimum quartum, quo discretio supervenit; ætas enim annorum quatuordecim dicitur discreta, ut apud Lott. n. 23. Abb. loc. cit. Proinde necesse est habere hanc ætatem tempore electionis, vel præsentationis, collationis, alteriusve promotionis. Barb. loc. cit. Castrop. p. 2. t. 13. d. 4. p. 3. num. 19. Non tamen necesse est impetrantem rescriptum gratiæ, seu beneficiale, quo mandetur ei conferri beneficium proximè vacaturum, requiri-

tam ætatem ad tale beneficium habere tempore impetrationis, seu datæ literarum, sed sufficit eam habere tempore executionis talis gratiæ Laym. in c. si eo tempore. de rescriptis juxta c. ei cui, & Gl. ibidem. dicentem: inspicimus non tempus datæ, sed vacationis beneficii, in quo gratiæ beneficialis executio fit. Nam licet ad dignoscendum, num rescriptum beneficiale obreptitium sit, attendi debeat tempus datæ, ut Nav. in c. si quando. except. 10. n. 6. ita ut non sufficiat tempore executionis impetrantem habilem esse ad beneficium, nisi etiam fuerit tempore impetrationis, seu datæ literarum juxta c. si eo tempore, quia non firmatur tractu temporis, quod ab initio de jure non subsistit reg. 18. in 6. si tamen cessante obreptione, agatur de gratiæ, cujus effectus pendens, & executioni mandatus non est, spectandum est tempus non concessionis seu impetrationis, sed executionis. Laym. loc. cit. n. 1. ex Abb. in c. dilectus. de præbend. n. 8. & Felin. in c. eam te. de rescript. n. 18. Sufficit autem annum decimum quartum inchoatum esse AA. iidem. Garc. de benef. p. 7. c. 4. n. 11. Gonz. ad reg. 8. cancel. Glossa 5. n. 90. Tusch. l. 3. concl. 338. n. 12. Azor. p. 2. l. 6. c. 5. q. 7. Lott. n. 22. citans Eman. Sa, & Hieron. Ceval.

2. Secus est de beneficiis improprie talibus, utpote fundatis sine auctoritate Ordinarii vel Superioris, etsi de cetero sub nomine beneficiorum, & Capellaniarum fundata sint, hæc enim ætatem nullam certam requirunt (nisi forte fundator talem qualitatem apposuisset, ad quam habendam certas ætas necessaria esset v. g. ut tale legatum vel Capellania detur clerico, tunc enim per accidens ea requiritur v. g. septennium) sed obvenire etiam possunt infantibus laicis &c. Gon. loc. cit. C. Luca de benef. disc. 95. n. 1. & 2. Idem dicendum de pensionibus Ecclesiasticis, utpote quæ de se sunt quid mere temporale, quarum per se loquendo etiam capaces sunt infantes laici, etsi de consuetudine Curie Romanæ non nisi clericis conferti soleant. C. de Luc. ibid. n. 3.

Questio 213. An sub genere beneficiorum, pro quibus dictum est sufficere quatuordecim annos, veniant etiam Canonicatus in Collegiata, etiam insigni; item Canonicatus in Cathedrali, in qua facta non est illa ordinum distributio fieri mandata per Trident. nimirum ut Canonicatus omnes par-

tina

rim sine subdiaconales, partim diaconales, partim presbyterales?

1. Respondeo ad primum affirmativè; nihil enim circa hos Canonicatus innovat aut speciale constituit Trident. Garc. loc. cit. n. 36, & seq. citans declarat. S. Congregationis.

2. Respondeo ad secundum: licet de jure stricto id dici posset, & asseri, Trident. de super nihil innovasse, aut peculiariter statuisse (de quo vide fuse agentè Fagn. in c. cum in cunctis, de elect. n. 51, & seq.) ex pluribus tamen S. Congregationis declarationibus, & observantia datariæ receptum esse in Canonicatibus Cathedralibus, quamvis nullus iis annexus sit ordo, requiri ætatem saltem tantam, ut provisus intra annum promoveri possit ad subdiaconatum. Quòd autem in Germania, etiam sine dispensatione, vel derogatione Concilii tales Canonicatus conferri soleant constitutis non nisi in ætate quatuordecim annorum, id provenire ex quadam particulari consuetudine, quæ ita Concilium hac in parte in ista regione interpretata est ex voluntate Papæ, deducta ex stylo datariæ. C. de Luc. loc. cit. n. 15. citans hæc omnia declarari à Rota in Monaster. Canonicatu 28. Novemb. 1646. coram Ghislerio. & latius in eadem Monast. canon. 10. Junii Anno 1648. decis. 205. ait etiam Laym. in c. cum in cunctis, de elect. §. inferiora. n. 6. constitutionem illam Trident. sess. 24. c. 12. ut omnes Canonici Cathedrales saltem eam ætatem habeant, ut intra annum subdiaconi fieri possint, in plerisque Germaniæ Cathedralibus non omnimodè servari, dum passim assumuntur pueri, qui annum decimum quartum attigerunt, quin & interdum qui annum nequidem duodecimum excesserunt, tamen plerumque Romæ dispensatio impetretur, aut saltem collationis factæ revalidatio, ut perinde valeat, ac si à principio Canonica fuisset. Ex quo tamen non parvum detrimentum Ecclesiis provenire solet, propterea maxime; quòd in ea ætate plerumque non appareat, an qui promovendi idonei futuri sint, & Ecclesiæ utiles; hinc præstare haud dubiè ex Ecclesiæ Cathedralis provenitibus portiones non beneficiales decidi pro pueris etiam nobilibus sustentandis in studio literarum, ut ex iis, postquam ad ætatem legitimam devenissent, eligi possent, qui bonis moribus & doctrinâ ornati ad servitium Dei idonei viderentur. Nec obstat, ut idem Laym. olim, seu spectato jure antiquo, post expletum septennium beneficiorum capaces esse habitos; cum circa illa tempora rectâ intentione, & solius servitii divini causâ à piis parentibus pueri offerbantur Ecclesiis, ut in sacro aliquo collegio ad omnem pietatem, & Ecclesiasticos ritus instituerentur; nunc autem liberè vagari, & non rarè malis moribus assuecere permittuntur, donec ad eam ætatem veniant, ut sacrum Ordinem accipere, & capitulares fieri possint. Vide dicenda ex eodem post aliquot quæst. ubi de dispensatione in dicta ætate. Verùm Fagn. in c. cunctis, à n. 70. etiam non reflectendo ad partialem illam Germaniæ consuetudinem absolute docet, quòd ubi nondum facta est istiusmodi distributio à Trident. demandata fieri ab Episcopo cum consilio capituli, servandum esse interim jus antiquum quoad ætatem requisitam ad obtinendos Canonicatus, & præbendas in Cathedrali Ecclesiâ; quidquid in contrarium scripserint Hojedæ de compatib. benef. p. 1. c. 24. n. 6. Lessl. de justit. l. 2. c. 34. dub. 20. n. 106. Garc. p. 7. c. 4. n. 28. Lott. de re, benefic. p. Lauren. Forè Benef. Tom. I.

l. 2. q. 47. n. 82. Et sic non exigi ætatem ad ullum Ordinem sacrum requisitam, sed sufficere quatuordecim annos completos, ut habent AA. in c. super inordinata, de præb. citat Fagn. declarationem S. Congregationis, refutatque contrarias in hac re ejusdem Congregationis declarationes adductas à Garcia,

Quæstio 214. Num quæ jam dicta sunt de ætate requisita vi concilii Trid. ad Canonicatus Cathedrales vel alios, aliave beneficia teneant, si fundator in fundatione voluisset sufficere minorem ætatem?

Respondeo negativè, Barb. Paxjord. Castrop. Pass. citati ad q. 1. hujus §. poterit enim fundator quascunque conditiones in limine fundationis apponere. c. præterea, de jurepat. nec respuenda est lex fundationis mandans puerum, imò infantem in beneficio juris patronatûs institui Lott. l. 1. q. 32. n. 35. Corrad. l. 4. c. 6. n. 23. Idem dicendum puto in beneficio, quod fundator absque jure patronatus deinceps viæ electionis voluit obtinere. Porrò valet hoc ipsum, licet fundator non nisi tacitè id ipsum voluisset, mandando v. g. præsentari Clericum, modò facta sit fundatio ante Concilium Trid. quia tunc poterat institui minor quatuordecim annis Corrad. ibid. n. 24. secus si facta post illud, tunc enim si fundator uteretur his terminis: præsentetur Clericus, subintelligendum foret, dummodò habeat ætatem quatuordecim annorum requisitam à Concil. cujus tunc valebat dispositio, cui proinde se conformare voluisse censendus est in dicto casu fundator. Corrad. ibid. cum regulare sit, dispositionem hominis regulari in dubio cum dispositione legis, cui se conformare voluisse censetur. l. consuevitur. ff. de jure codicil. & voluntatem testatoris limitari per juris communis dispositionem. Quòd si tamen etiam post Concil. Trid. fundator expressè sic disposuisset, ut etiam minor quatuordecim annis possit obtinere à se fundatum beneficium, standum erit huic voluntati, cui Concilium non derogat. C. de Luc. disc. 5. de Canonicis. num. 7.

Quæstio 215. Quæ requiratur ætas ad præbendam, Canonicatum, aliudve beneficium non curatum, cui sacer ordo annexus est?

Respondeo: illa, quæ ad suscipiendum talem Ordinem infra tempus à jure statutum est necessaria, v. g. si Canonicatus est subdiaconalis, requiruntur viginti & unus annus; si diaconalis, viginti duo; si presbyteralis, viginti quatuor. Trid. sess. 24. c. 12. de reform. Non tamen requiritur ætas dictorum annorum completorum, pro tempore electionis vel collationis, sed sufficit eos ita inchoatos esse, ut intra tempus, quo à jure, vel statuto suscipiendus est Ordo, compleri possint, v. g. sufficiet annum vigesimum primum ita inchoatum esse, ut infra annum ab obtento canonicatu subdiaconali inchoari possit annus vigesimus secundus. Fagn. in c. cum in cunctis. num. 41. & 42. Ugol. p. 1. c. 19. num. 1. Paris. de resign. benef. l. 4. q. 9. num. 11. Riccius resolut. 239. Pass. loc. cit. n. 419. Barb. & Gonz. LL. cit. Laym. in cap. cum in cunctis, de elect. §. inferiora. num. 5. citans Azor. p. 2. l. 6. c. 5. q. 5. Abb. in c. dudum, de elect. n. 12. contra Garc. Paxjord. Lb. cit. Neque aliud intelligit Trid. sess. 22.

c. 24. per rō integrè habere aetatem; ut rectè arguitur ex verbis ejusdem Concil. *sess. 24. c. 12. de reform.*

Questio 216. Quae aetas requiratur ad obtinendam dignitatem in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata, cui annexa non est cura animarum?

1. **R**espondeo ad primum: ad talem dignitatem recipiendam in Ecclesia Cathedrali (etiam si ea esset primaria *Fagn. loc. cit. n. 49.* vel etiam cui accessorie in perpetuum unitum esset beneficium curatum. *Idem n. 38.*) ratione præcisè dignitatis (si enim annexum habet sacerdotium, aliter statuendum est ratione hujus Ordinis *Fagn. loc. cit. n. 40.* quamvis tamen etiam *num. 43. & seq.* distinguat inter dignitates, quibus annexus est de jure communi v. g. Abbatia, Decanatus, Præpositura, Archipresbyteratus, & de prioribus concedat requiri annum vigesimum quintum; de posterioribus tamen etiam tunc id neget) requiri, ut quis non sit minor viginti duobus annis *Trident. sess. 24. c. 12. Lott. l. 2. q. 49. n. 25.* loquens in genere abstrahendo, an sint dignitates in Cathedralibus, an in Collegiatis, & idem esse dicens contra Majolum *de irreg. l. 1. c. 30. n. 10.* (qui ad eos requirit annum vigesimum quintum) de personis, quibus nulla cura animarum subest, non obstante textu *c. dudum*, ubi dicitur, quòd beneficia habentia curam animarum, & personatus pari passu ambulent: dum æquiparatio illa non procedit respectu ætatis, sed incompatibilitatis, ut *Lott. n. 27. ex Host. & Bellam. in c. præterea, de aetate & qualitat.* In quo autem differat personatus à dignitate, vide apud *Lott. l. 1. q. 16. à n. 50.* iisque non tantum inchoatis, sed completis, uti id illa ipsa forma loquendi: *non minor viginti duobus annis*, satis indicat, *Barb. de off. Ep. alleg. 69. nu. 86. & de Canonis c. 13. n. 22. & ad Trid. loc. cit. n. 12. Garc. loc. cit. n. 70. Less. loc. cit. c. 34. n. 108. Pass. num. 423. Navar. l. 1. conf. 4. de aetate & qualitat. contra Azor. loc. cit. q. 3. Sa. v. beneficium num. 31. Henriquez in sum. l. 14. c. 10. §. 10.* Porrò qui ad primam dignitatem in Cathedrali, puta Præposituram vel Decanatum, requirunt viginti quinque annos, supponunt regulariter ei annexam esse curam animarum in foro interno vel externo, vi saltem jurisdictionis, ut *Pass. loc. cit. n. 431. Garc. p. 7. c. 4. n. 65. vel sacerdotium, ut Idem n. 73. & sic ex his solum capitibus viginti quinque annos requirunt. Unde sequi videtur, si prima dignitas vi consuetudinis, vel aliunde non esset curata, nec sacerdotalis, sufficere ad eam annos viginti duos.*

2. Respondeo ad secundum; idem quoque dicendum esse de dignitatibus talibus in Ecclesiis Collegiatis *Fagn. c. cum in cunctis. n. 48. & seq. Garc. loc. cit. n. 60. Pass. n. 425. Castrop. loc. cit. num. 7. contra Paxjord. loc. cit. n. 15. Gonz. loc. cit. gl. 9. n. 92. Piafec. in praxi Episc. p. 2. c. 5. n. 25. Barb. loc. cit. Card. de Luc. num. 18.* qui omnes putant præsciudendo à statuto speciali, legitimam consuetudinem, aut lege fundatoris, sufficere annos 14. citat utraque pars horum AA. pro se decisiones S. Congregationis, ut videre est apud *Garc. Tametsi enim Trid. loc. cit. meminere solum Ecclesiarum Cathedralium, ex eo tamen quòd dicat præsertim de Cathedralibus, & non specificet, nec limitet illam suam dispositionem ad Cathedrales, intelligi debet universaliter, cum*

Tò præsertim sit dictio implicative, adeoque hic implicet quoque Ecclesias Collegiatas Pass. loc. cit.

Questio 217. Quae aetas requiratur & sufficiat ad dignitates inferiores Episcopatu, & beneficia habentia curam animarum?

1. **R**espondeo: Viginti quinque inchoative, seu ut loquitur *Trident. sess. 24. c. 12.* ut quis annum vigesimum quintum attigerit; incepisse enim annum vigesimum quintum est illum attigisse. *c. licet. de elect. in 6. c. in cunctis, cod. t. ibidem. Abb. loquuntur autem hi Textus universaliter adeoque hoc ipsum intelligendum de omni beneficio curato Castrop. loc. cit. n. 120. Rebuff. de pacif. possess. n. 181. Garc. loc. cit. c. 7. n. 41. Menoch. remed. 15. n. 442. Barb. ad c. in cunctis. n. 34.* Quale est illud, cui cura animarum per se incumbit, dum enim solum unitum, aut incorporata est parochialis accessorie Canonici v. g. vel Præpositura, sufficit aetas pro beneficio hoc principali requisita, cum, ubi beneficium accessorie unitum est alteri principali, attendatur ad naturam & conditiones beneficii principalis, non accessorii *Card. de Luca de benef. d. 95. num. 13. Laym. ad c. licet Canon. de elect. n. 1. vide Azor. p. 2. l. 6. c. 3. q. 2.* Et à fortiori quidem de iis dignitatibus, quæ habent ordinariam jurisdictionem, quasi Episcopalem cum territorio separato, ita ut exceptis, quæ sunt Ordinis Episcopalis, in omnibus partes Episcoporum gerere videantur *Card. de Luca loc. cit. n. 17.* ubi etiam ait non incongruum in iis requirere aetatem requisitam ad Episcopatum.

2. Idem intelligendum de Vicariis perpetuis Ecclesiarum parochialium, quin & de Coadjutoribus, in quibus eadem, quæ in principalibus requiritur aetas *Castrop. loc. cit. n. 13. citans Azor. Gonz. Garc. num. 90.* Ac denique id intelligendum de omnibus habentibus spirituale jurisdictionem, etiam si sit solum fori externi, tenent *Barb. ad cit. l. Trid. num. 2. & de Canon. c. 13. nu. 20. Navar. loc. cit. Fagn. loc. cit. num. 32. Lott. l. 2. q. 49. n. 24.* dicens id procedere, si habeat curam fori conscientia, si ve curam jurisdictionalem tantum, eò quòd beneficium, etiam ex hoc solo dicatur curatum, quòd vi illius possit quis infligere censuras, & pœnas spirituales, & præceptis dirigere subditos in iis, quæ ad religionem spectant, juxta *c. dudum. de elect. & Abb. ibidem. n. 7.*

3. Atque ita jam non sufficit aliquem habere istam aetatem, ut intra annum fieri possit Sacerdos, sed erit electio aliæ promotio ad dicta beneficia nulla, si facta est ante expletum annum vigesimum quartum. Verum quæ id est, etiam si quis, etiam per dispensationem, ordinatus esset ante annum vigesimum quartum Sacerdos, cum dispensatio sit stricti juris, adeoque facta quoad aetatem in ordine ad Ordinem suscipiendum, facta non sit in ordine ad beneficium curatum. *Barb. loc. cit. n. 34. Navar. l. 1. conf. 7. de aetate & qualitat. apud Bass. cit. c. 25. num. 432.*

Porrò in ætate ad beneficia curata Episcopus dispensare non potest. *Barb. loc. cit. Selva de benef. p. 2. q. 3. num. 32. Imol. in Clem. 1. de statu Monach. n. 34. Corral. de sacerdot. p. 3. c. 3. Pass. n. 431. Laym. ad c. permittimus. de aetate & qualitat. in 6. contra Host. in summa ejusdem cit. n. Archid. & Gemin. quos citat contentes, Episcopum dispensare posse in ætate, etiam circa dignitates curatas, si adit rationabilis causa, aut Ecclesia utilitas.*

Questio

Questio 218. An igitur hoc ipsum quoque extendendum ad beneficia habentia annexam curam animarum merè accessorie, & non aequè principaliter?

Respondeo negativè, sufficitque illa ætas, quam beneficium illud per se requirit. Barb. *T. de Canon. c. 13. n. 21.* Paxjard. *loc. cit. n. 10.* Pass. *n. 433.* Fagn. *in c. 1. de capellis Monach. Card. de Luc. de benef. disc. 95. num. 13 & 14.* ubi etiam explicat, quando cura accessorie, quando principaliter censenda sit incumbere beneficio his fere verbis: quaestiones in hac materia esse solent potius facti, & applicationis, quando nimirum cura animarum beneficio incumbere dicatur principaliter vel accessorie, quod pendet ex facti qualitate & circumstantiis, ubi habetur titulus annexionis, qui principaliter attendendus est, qui sit clarus; eo autem cessante, vel dubio existente, recurritur ad conjecturas, illam præsertim deductam ab observantia, an scilicet beneficium consueverit conferri per concursum, vel sine illo, & an consueverit esse residentiale. Idem sentit Laym. *in cit. c. permittimus. num. 3.* ubi ait: ætas illa viginti duorum annorum sufficere debet, tametsi dignitas, quæ per se curata non est, v. g. Decanatus, unitam habeat parochialem, seu curatam Ecclesiam; attenditur enim ad naturam beneficii principalis, non uniti, & accessorii, quippe quod naturam suam & condiciones veluti amississe censetur, cum alteri principali annexum fuit. citat seipsum Theol. Mor. *tr. 2. c. 9. n. 2.*

Questio 219. Quot anni requirantur in canonico penitentiario?

Respondeo: quadraginta. Concil. Trid. *sess. 24. de reform. c. 8.* & quidem completi. Garc. *loc. cit. num. 35.* citans Abb. Felin. Gutierrez contra Azor. *loc. cit. l. 6. c. 5. q. 6.* Non tamen obstat defectus in hac ætate, dum alias aptior pro loci qualitate non reperitur in civitate vel diocesi. Sed neque extra diocesin quaerendus. Garc. *loc. cit.* citans Navar. Si tamen talis quaerendus extra diocesin, Episcopus debet allumere non nisi habentem istam ætatem, si talis commodè inveniri potest.

Questio 220. Quæ ætas requiratur ad Episcopatum; quo nomine etiam veniunt Superiores dignitates, Archiepiscopatus, Patriarchatus. Fagn. loc. cit. num. 16. Castrop. loc. cit.

Respondeo: triginta annorum completorum. Trid. *sess. 7. c. 1. de reformat. Gregor. XIV. in const. sua Onus Apostolica.* Barb. *in c. cum in cunctis. n. 16.* Castrop. *loc. cit. num. 2.* Rebuff. *loc. cit. cap. 184.* Azor. *p. 2. l. 6. cap. 5.* Menoch. *de arbit. c. 417. n. 22.* Pass. *num. 434.* contra Gl. *in c. unicum. de ætate & qualitat. in 6. v. compleverint.*

Questio 221. Quæ ætas requiratur ad Cardinalatum?

Respondeo: sufficit ex const. Sixti V. ea ætas, quæ requiritur ad Ordinem sacrum annexum Cardinalatui suscipiendum, v. g. ad Cardinalatum diaconalem 22. ita ut intra annum talis ordinari possit diaconus. Card. de Luca *loc. cit. num. 4.* quæ tamen Constitutio non tam obligationem, quam solum decentiam continet. Barb. *in cap. cum in cunctis*

n. 17. Castrop. *loc. cit. num. 3.* Selva. *p. 3. q. 5. num. 14.* nequit enim Papa, à quo tantum ordinantur Cardinales, obligari & arctari à suo predecessore, adeoque poterit creare Cardinales in ætate minore. Pass. *n. 435.* idque rationabiliter. C. Palear. *de consult. 5. palatii p. 3. q. 4.*

Questio 222. Quæ ætas requiratur ad summum Pontificatum?

Respondeo: nullam certam requiri à SS. Canonibus. Selva *loc. cit.* Licet autem decens sit, ut CHRISTI Vicarius, & universalis Ecclesie Episcopus ejus saltem sit ætatis, in qua CHRISTUS cepit prædicare, & in qua ceteri Episcopi promoventur; nullus tamen defectus ætatis validitati objici poterit, *c. licet de vitanda. de elect. ibid.* Fagn. *num. 11. & 24.* uti & *in cap. cum in cunctis. num. 28.* modo tamen ætas tanta sit, ut habeat usum rationis, id enim jure naturali & divino requiritur, cum Christus Perro dicendo: *pascue oves meas: elegerit eum in Pastorem ovium. c. significasti. de elect. & ibid. Gl. v. pascue.* officium autem pascendi oves suscipere non possit infans. Requiritur etiam de necessitate actus suscipientis curam pastorem, & sic usus rationis. D. Th. *in 4. sent. d. 25. q. 2. a. 2.* Electio talis nulla erit non obstante *cap. licet ad vitanda &c.* utpote quod non sustulit exceptiones hujusmodi provenientes à jure naturali & divino. Fagn. *loc. cit.*

Questio 223. Quæ ætas requiratur in Prælatibus regularibus Abbatibus (intelligit proprie talibus; Abbatis enim improprie, abusive, & in sola nuncupatione tales, actuali conventu & administratione carentes, seu solum ventosam quandam dignitatem representantes, in hoc puncto non differunt ab aliis beneficiis simplicibus. Card. de Luca loc. cit. num. 19 citans Fagn. in c. cum in cunctis. de elect. n. 108.) Generalibus, Provincialibus, Prioribus, &c.

Respondeo: requiruntur & sufficiunt, etiam in iis, qui jurisdictionem quasi Episcopalem habent (ut sunt, generaliter loquendo, Generales, Provinciales, & in quibusdam religionibus, v. g. Dominicanorum, etiam Priores locales. Pass. *n. 436.*) anni 25, sicut supra dictum est de beneficiis curatis. Suar. *tom. 4. de relig. t. 8. l. 2. c. 3. num. 7.* Tambur. *de jure Abb. d. 6. q. 9. n. 3.* Paxjard. *cit. tit. 20. n. 3.* contra Lezan. Navar. Barb. apud Pass. requirentes 30. annos, ob similitudinem jurisdictionis cum Episcopali; Et de Abbatibus quidem expressè Abb. *in c. super inordinata. de præb. num. 7.* Card. de Luca *num. 19.* ad prioratum conventualem etiam expressè *cl. in agro. de statu Monach.* requiritur annus 24 expletus; & ad Prioratus, in quibus cura animarum exercetur per presbyteros saculares annus 20. Garc. *loc. cit. c. 4. num. 81.* Porro ad diffinitorium Sigism. à Bon. (quia illum arbitratum esse dignitatem & personatum) requiri ait 22. annos, ut illos ad alias dignitates requirit Trident. Pass. *verò num. 437.* ex eo, quod diffinitores integrent Capitula generalia, vel provincialia, quæ potestatem jurisdictionis habent in religionibus, putat censendos esse habere curam animarum, adeoque ad diffinitorium requiri annos 25. Verum in his & similibus consulenda ferè sunt statuta specialia

cialia singulorum Ordinum, quale utique illud est apud Dominicanos, quod, ut testatur Pass. n. 438. in qualibet electione electus habere debeat 12. annos à professione, adeoque nullus eligi possit ante annum atatis 28. cum ad professionem requiratur à Trid. annus 16. expletus.

Questio 224. Que etas requiratur in Monialibus, ut sint Abbatisse, Priorissa, intellige Monasterium gubernantes, seu Conventuales?

Respondeo: quidquid sit de jure antiquo, de quo vide Fagn. in cap. cum in cunctis. num. 113. modò non debere esse minores 40. annis. Trident. sess. 25. cap. 7. ex qua forma loquendi iterum deducitur, debere hos annos 40. esse completos, Garc. loc. cit. num. 71. contra Hieron. à Sorbo in compend. mendicant. v. Abbatisse. præterea debet 8. annis post professionem laudabiliter vixisse. Quòd si tamen talis non reperitur in Monasterio, eligenda saltem esse debet 30. annorum, & 5. annos exegisse post professionem. Trid. ibidem. Hæc autem reperta in suo Monasterio non tenentur ex alio Monasterio eligere quadragenariam. Quòd si tamen nec talis 30. annorum idonea reperitur in proprio Monasterio, nec quadragenaria idonea in alio Monasterio, poterunt ex alio Monasterio habentem 30. annos, & expressè professam eligere. De cetero nulla minoris ætatis poterit eligi, sed debebit postulari à sede Apostolica. Fagn. loc. cit. nu. 117. & 118. Quòd si tamen Monasterium esset recentè erectum, nullumque aliud istius Ordinis in ista provincia, & nulla esset in eo habens prædictas qualitates, poterunt aliquam ex existentibus in dicto Monasterio eligere, quæ ex omnibus melior & idonea. Fagn. loc. cit. num. 119. ex declaratione S. Congregationis.

Questio 225. An, que hætenus dicta de requisita ætate ad hoc, ut quis per electionem, aliãve provisionem obtinere possit Prælaturam, aliudve beneficium, ita accipienda sint, ut provisio facta non habenti actu istam ætatem, ipso facto sit nulla?

Respondeo affirmativè. Garc. loc. cit. n. 82. Paris. de resign. benef. l. 4. q. 9. n. 20. Azor. & alii cum communi. Verùmque id est, et si modicum quid, dies unus vel hora desit. Garc. ibidem num. 84. Sanch. de matrim. l. 1. d. 16. num. 40. Lott. l. 2. q. 47. num. 18. cum in his, quæ à jure sunt determinata, & limitata, non liceat arbitrari, & ut Lott. loc. cit. jus commune in hac materia verborum rigorem usque adeo servat, ut dum ætatem exigit in promotò, non contentetur, quòd is valde proximus sit ætati requisitæ; & licet autè primam ordinationem tempora completurus esset ætatem necessariam, citat pro hoc Jo. Andr. in cap. ei, cui, num. 5. ubi, quòd licet hac sententia videatur rigida, dum defectus non est talis, qui impediatur ordinari in primis temporibus, nimis tamen sibi videatur præsumptuosum hoc asserere, cum non Glossatoris, sed conditoris juris sit, huic æquitati providere, ait nihilominus Layman, ad cap. ex ratione. de arat. & qual. num. 1. si Clerico ante ætatem requisitam beneficium collatum sit, Superior collationem irritare potest, nisi malit eam dispensativè tolerare, modò potestate dispensandi supra æta-

tis defectu sit præditus. Porro hæc ætas computanda non est à die conceptionis, sed Nativitatis. Garc. num. 89. citans Mol. Covar.

Questio 226. An, & quid requiratur ad hoc, ut quis incurrat penas statutas à Pio I. in const. ejus 7. contra promotos ante legitimam ætatem. idem est de promotis extrà tempora, & in genere de male promotis?

Respondeo: requiritur dolus & contemptus, adeoque eas penas non incurri, nisi probato dolo & contemptu. Lott. lib. 2. q. 47. num. 88. & hinc quantum est ad præsens punctum de ætate rejiceretur objectus, in eo, qui ante legitimam ætatem promotus ex eo solùm, quòd is crediderit matri suæ; si enim admittitur præsumptio scientiæ ætatis alicujus in sanguine junctis, multò magis admitti debet in parentibus. Lott. num. 89. & 90. ex Paris. conf. 25. num. 8. lib. 3. Mandos. ad reg. 18. quest. 8. num. 1.

Questio 227. Qualiter probetur etas?

1. **R**espondeo primò: melior & paratior via probandi cujusq; ætatem est liber baptismi; Probatur nam sic veluti ex professione Parentum apud acta publica, juxta l. etiam. ff. de prob. Lott. l. 2. q. 49. num. 32. citans Rebuff. ad consilium. regias tom. 2. de regist. baptism. num. 15. Matcard. de prob. conclus. 1147. num. 1. Mandos. ad reg. 18. q. 10. num. 4. &c.

2. Secundò ex libro Patris, in quo descripta sit dies Nativitatis filii, ut consuevit de more scribi; nam & hic liber, ut Salic. in l. si minorem. n. 10. c. de in integ. restit. minor. Lott. loc. cit. nu. 33. cessante omni fraude plenè probat, proceditque id ipsum, etiamsi adesset conjectura, vel præsumptio in contrarium, puta, quia ipse filius professus fuisset, se esse aut minorem aut majorem ætate. Lott. num. 34. Soc. jun. conf. 3. ex num. 3. vol. 2. Alcia. reg. 2. præsump. 14. nu. 5.

3. Tertio, ubi deficiunt hi libri baptismi, & patris, probatur per testes. Lott. num. 35. Hi autem testes excedere debent ætatem illius, de quo agitur, saltem 14. annis. Alias enim etiamsi conjuncti sint, aut vicini, & dicant adeo sibi esse perspectam ætatem personæ, de qua agitur, semper erit incerta eorum depositio; cum factum Nativitatis, à quo ætas sumit initium, non potuerit cadere sub eorum sensum tempore ætatis discretæ. Lott. cit. n. 35. citans Bald. in lib. de tutela. sub n. 2. quem, ut ait, sequuntur Salicet. ubi ante n. 3. Sapia de arat. n. 28. de minor. Felin. in cap. literis. nu. 7. de præsump. Menoch. de præf. præsump. 51. num. 48. & plures alii apud hunc. Dein supposità hæc legitimâ ætate in testibus, optima probandi per illos ratio esset, dum assererent, se nativitatem & tempus illius observasse, quia essent consanguinei, vel vicini. Lott. num. 36. vel referrent factum notabile contemporaneum, quòd eorum memoriæ verisimiliter hærisset, quale est Nativitas proprii filii, vel fratris. Lott. ibidem. ex Bart. conf. 92. sub n. 5. & Rota in Tridentina Canoniceatùs 3. Martii 1606. in qua etiam dictum, non attendi singularitatem testium, si agatur de probando. Possunt quoque ipsi Parentes esse testes idonei ad probandum ætatem filiorum juxta leg. etiam ff. de probat. Lott. num. 44. quod ipsum etiam procedit de parentibus spiritalibus, qui baptizatum à sacro fonte levârunt. Lott. n. 45. citans

citans Bald. Salicer, & Rotam in eadem Trid. canonice, 15. Junii 1609. Neque excluduntur domestici tanquam verisimilium informati de veritate, Lott. num. 47. citans Ruin. conf. 194. num. 3. l. 1. & dicens in citata Rotæ decisione salvatum esse dictum unius testis domestici, quia non esset amplius domesticus tempore examinis. Porro atas probata per testes per modum obiectus admittit probationem per alios testes in contrarium melius informatos, uti servatum in illa Trident. canonice, 10. Decemb. 1608. Lott. num. 43.

4. Quartò materia hæc atatis cum quandoq; sit difficilis probationis, admittit etiam præsumptiones & conjecturas Lott. num. 38. citans Alciat. ubi ante num. 7. & Rotam decis. 260. num. 1. p. 2. differens. Et sic probari atatem per aspectum, tradunt DD. Lott. num. 39. citans Menoch. de arb. cap. 117. ex num. 1. Bart. in lib. de atate. num. 7. & 8. de minor. Magon. Lucen. decis. 68. n. 7. Borell. tir. de prob. num. 129. Conjecturæ tamen illæ & præsumptiones, etsi deserviant ipsi proviso ad effectum justificandi suam habilitatem ex atate pro consequendo beneficio, minimè tamen sufficienti obijcienti defectum atatis pro repellendo ipsum à sua possessione, nisi per necessitatem concluderent. Lott. num. 38.

Questio 228. An Episcopus in atate requisita ad beneficia dispensare possit?

1. **R**espondeo primò: Episcopum non tantum in ordine ad curata beneficia, ut indicatum paulò ante, in atate dispensare non posse, sed neque etiam in genere in ordine ad ea beneficia, ad quæ in iure canonico certa atas per se & directè, & non tantum ratione annexi Ordinis requiritur Laym. in cap. cum in cunctis, §. inferiora num. 4. citans Abb. in cap. cum dilectus, de elect. Azor. tom. 2. lib. 6. c. 9. Franc. Jo. Monach. juxta gl. communiter receptam in cit. c. cum dilectus, nisi ea dispensatio ipsi specialiter concessa sit. Laym. loc. cit. Licet autem c. permittimus, de atate, & qualit. in 6. Bonifac. VIII. permiserit Episcopis, ut post annum 20. completeret dispensare possint ad consequendas dignitates & personatus curam animarum annexam non habentes, de novo tamen Trid. quoad hæc beneficia requirit 22. annos, contra cujus Concilii decreta dispensare nequit Episcopus. Addit tamen Laym. loc. cit. num. 8. Anton. de Butrio in cap. præterea, de atate, & qualit. num. 7. non improbabiler affirmare, quòd Episcopus dispensare possit in atate promovendi, quando ea non per se, ac directè requiritur, sed ratione annexi Ordinis, non tamen nisi ex gravi causâ & necessaria, cujusmodi est studiorum. Argumento c. cum ex eo, de Elect. Cum enim ex ea causâ permittatur Episcopo, ut in non accipiendis ordinibus dispensare queat, consequenter etiam in atate, dum ea indirectè requiritur. Atque ita juxta hanc Theoriam defendi posse, quòd dictum à se, nimirum in Cathedralibus Ecclesiis Germaniæ Canonicos dispensativè institui studiorum profectendorum causâ, qui intra 7. circiter annos sacrum Ordinem ob defectum atatis accipere non possunt, quamvis similes dispensationes Ecclesiis utiles non sint.

2. Respondeo secundò: si particulari alicujus Ecclesiæ Collegiata decreto certa atas in promovendis exigatur, v. g. ut intra annu sacræ Ordine suscipere queant, Episcopus cum Capituli consensu dispensare non prohibetur Laym. ad cap. extratione, de

atate, & qualit. de cetero, si litera foundationis certam atatem requirunt etiam indirectè, v. g. dicendo, ut Capellania sacerdoti conferatur, num Episcopus dispensare possit. Vide Laym. Theol. moral. tr. 2. c. 13. q. 6. num. 13. Quod verò attinet ad Papam, cum is in beneficiis Ecclesiasticis plenitudinem potestatis obtineat, dubitandum non est, eum posse dispensare in atate, tam directè, quam indirectè requisita (intellige tam à jure, quam statuto quocunque, aut fundatoris voluntate) Laym. ad c. cum in cunctis, de elect. §. inferiora num. 6. citans Azor. ubi supra quest. 8. qui tamè addit dubitandum non esse has juris relaxationes Ecclesiis multum obesse, & ex iis maximum animæ periculum creatum in ipsis pueris, tum in iis, qui eas impetrandas curant. Non tamen rectè senserunt Bald. in c. cum adeo, de rescrip. num. 10. & Felin. in c. si quando, tit. eod. num. 4. dum ajunt, si Papa scienter scribat pro infante seu minore septem annis, ut ei beneficium Ecclesiasticum conferatur, non esse obediendum, nec literas executioni mandandas. Laym. loc. cit.

Questio 229. In genere quenam corporis infirmitas, aut defectus reddat ineligibilem, aut aliter impropromovibilem ad beneficium, vel officium Ecclesiasticum?

Respondeo: per quam quis est inhabilis, ut vel absolutè, vel saltem decenter, nequeat exercere officium, ad quod eligitur, constat ex toto rit. de corpore vitiatu, & Clericis agrotant. cap. nisi cum pridem, de renunc. Trident. sess. 22. c. 4. de reform. Unde etiam in genere dicendum omnem defectum corporis, qui irregularitatem inducendo, prohibet à susceptione Clericatus & Ordinum eo ipso indirectè prohibere, quo minus quis ad dignitatem, beneficium & officium Ecclesiasticum eligi, aut quavis aliâ viâ promoveri possit. Castrop. tr. 13. de benef. d. 4. p. 4. num. 1. ex comm.

Questio 230. In specie quenam infirmitas & defectus corporis directè, seu independenter ab eo, quod irregularitatem inducat, & à Clericatu vel Ordinibus sacris arceat, reddat ineligibilem, aut aliter impropromovibilem ad Prælaturas & beneficia?

1. **R**espondeo primò: cæcitas, surditas, privatio loquelæ, c. hinc etenim, d. 49. c. constitutum, de verb. significat. in 6. D. Thom. 3. p. d. 82. a. 10. quod tamen non tenet de lippis, vel uno tantum oculo carentibus, surdastris tantum & balbutientibus. Peyr. in præl. q. 2. cap. 4. num. 18. Sayr. de censuris l. 6. cap. 8. num. 3. Pass. de Elect. c. 25. num. 318. Navarr. lib. 1. conf. 7. num. 3. de corpore vitiatu.

2. Secundò paralysis continua, vel quasi continua, c. ult. de Clericis agrot. ibidem. Barb. num. 2. Peyr. loc. cit. num. 13. Sayr. loc. cit. num. 10. Pass. de resign. benef. l. 5. c. 6. num. 22. Pass. lo. cit. n. 320. citans plures alios.

3. Tertiò podagra continua vel quasi continua, præter AA. cit. Regin. in præl. l. 30. nu. 57. Campanilis rubrica 11. c. 17. n. 137.

4. Quartò infirmitas habitualis, & radicata (pro exemplo Peyr. Pass. Sayr. Majol. de irregul. lib. 2. cap. 20. num. 10. ponunt pthifin) impediens à præcipuis actibus spectantibus ad Prælaturam, & officium.

officium. funitur ex *cit. c. nisi jam pridem*, & *c. ex parte. Suar. de Cler. agror. Abb. ad c. cum inter. de Elect. n. 2. D. Thom. 2. 2. q. 185. a. 4.* Verumque id est, etsi infirmitas tantum duratura pro toto, vel valde notabili tempore officii, vel praelatura. Pass. Peyr. Majol. *ll. cit.* Idem dic de valetudinariis, qui malo corporis habitu, & affectu frequenter agrotant, & lecto decumbunt. Paris. *loc. cit. q. 3. n. 29.* Menoch. *de arbit. l. 2. cas. 6. num. 3.* Porro tantam Pass. *loc. cit. num. 326.* in Superioribus regul. requirit sanitatem, quanta necessaria est, ut Praelati possint observantias & rigores vite communis tolerare, & aliis in legum custodia praeire. Unde ait statutum peculiariter in suo Ordine Prædicatorum, ut nemo possit eligi in Priorem, qui non possit sequi chorum, dormitorium, & refectorium.

5. Quinto carentia primaria alicujus partis corporis, vel tanta deformitas, ut sine notabili horrore & scandalo obire nequiret munia Ecclesiastica; sic enim immediate etiam ratione indecentiae font ad talia ineligibiles. Pass. *n. 327. & 328.*

Questio 231. An si quis patiatur vitium corporis impediens celebrationem missæ v.g. careret oculo canonico, duobus digitis cum medietate manus, vel pollice &c. promoveri possit ad beneficium simplex, non nisi subdiaconatum, vel etiam nullum ordinem majorem requirens?

Respondeo negativè: qui enim inhabilis est ex vitio corporis ad recipiendos Ordines majores & presbyterium, etiam inhabilis est ad recipiendos minores, quin & ad primam tonsuram. Castrop. *cit. d. 4. p. 4. n. 3.* citans Ugol. *de irreg. c. 52. §. 1. n. 4. & c. 64. num. 4.* Tolet. *in sum. l. 1. c. 57. l. 2. regul. Garc. de benef. p. 7. c. 12. n. 78.* contra Valent. *tom. 4. d. 7. quest. 19. p. 3.* Responsio hæc fundatur potissimum in *c. non confidat. 50. dist. ubi corpore vitiati prohibentur divinis applicari ministeriis.* Sed per susceptionem primæ Tonsuræ, & cujuslibet Ordinis minoris applicatur quis divinis ministeriis. Castrop. *l. cit.* Dein primæ tonsuræ, & ordinibus minoribus disponitur quis ad ministerium altaris, seu sacerdotium, quod omnes Ordines tanquam sui complementum respiciunt: ergo inhabilis ad illud ministerium, inhabilis censeferi debet ad ordines minores, & consequenter ad quodlibet beneficium. Castrop.

Questio 232. Vtrum ex defectu usus rationis sint ineligibiles ad Praelaturas infantes, amentes, & mente capti?

Respondeo affirmativè: *c. constitutionem. de verb. signif. in 6. ibid. Gl. v. intellectus Azor. p. 2. c. 4. q. 14.* Navar. *in c. si quando, de rescrip. nu. 6. & 10.* Sigiñm à Bon. *de elect. dub. 86. n. 4.* Intelligendum hoc ipsum esse de eo, qui non in omni, sed in aliqua materia delirat; ad regendam enim Ecclesiam, quod est Praelati, necessaria est prudentia, & discretio, cujus talis capax non est. Pass. *c. 25. n. 4.* Item de amente habente lucida intervalla, cum Praelatus debeat omni tempore, & occasione esse expeditus, ut suos possit gubernare. Pass. *n. 5.* citans Rot. *decis. 190. n. 4. p. 2. recent.* Item de eo, qui semel fuit fatuus, intellige ex causâ habituali, & de se permanente. Pass. *n. 6.* is enim præsumitur semper talis, nisi probetur sanatus Gl. *in c. fin.*

de succes. ab intest. v. competens Menoch. l. 6. præsump. 45. n. 59. Quod si tamen talis sit perfectè sanatus, idque probetur, poterit absque ulla dispensatione eligi in Praelatum, si antecedenter fuit in isto Ordine, quem Praelatura talis requirit. Pass. *n. 7.* quia tales possunt in susceptis ordinibus ministrare sine dispensatione, & absque eo, quod in hoc à Superioribus possint impediri. Suarez *de Conf. d. 51. sect. 1. n. 4.* Bonac. *de irreg. d. 7. q. 2. p. 2. n. 20.* Secus est si antecedenter non fuerit ordinatus, sunt enim tales etiam perfectè sanati irregulares, ut sine dispensatione Papæ nequeant ordinari, ac consequenter seu indirectè, ut nequeant eligi electione supponente Ordinem. Pass. *loc. cit.* Aliud quoque est de iis, qui ex causâ transeunte, puta febris, vel irâ fuere amentes, hi enim irregulares non sunt, sed eligi possunt. Suarez *loc. cit. n. 5.* Bonac. *loc. cit. n. 2.* Menoch. *loc. cit. n. 62.*

Questio 233. Vtrum ergo electio talium sit ipso jure irrita?

Respondeo: electio perpetuò amentis, vel etiam pro tempore amentis ipso jure natura est irrita, cum sit contractus quidam, in quo Electus se obligat Ecclesiæ in iis, quæ spectant ad officium suum adimplendis; amentis autem consentire, & se obligare nequeat. Pass. *n. 10.* Electio verò amentis habentis longa & frequentia lucida intervalla facta tunc, cum ille non est amentis, vel etiam jam sanati (quod tamen intelligendum juxta factam paulò antè limitationem) non tantum omni jure sit irritanda, sed probabiliter etiam irrita ipso jure positivo, non quidem antiquo, sed novo, nimirum Concil. Trid. *sess. 22. c. 4.* dicentis: *ne alius impostum fiat provisio, nisi iis, qui amentem & ceteras habilitates (inter quas absque dubio est usus rationis expeditus) integrè habere dignoscantur, aliter irrita sit provisio.* Pass. *loc. cit.* ubi tamen fuse probat, quòd hoc decretum respiciat solum electionem & provisionem ad dignitates & beneficia in Cathedralibus & Collegiatis, non verò locum habeat in Regularibus, quod per Ecclesias regulares, quarum quoque ibi meminit Conc. non intelligantur Monasteria, conventus, & Ordines regulares, néve Ecclesiæ Canonicorum regularium, sed Ecclesiæ Cathedrales regulares, in quibus Episcopus simul sit Abbas, & Monachi sint Canonici, quarum plures fuerunt in Anglia, ut pluribus refert & probat.

Questio 234. Vtrum eligi possit in Praelatum, qui frequenter solet inebriari?

Respondeo negativè. Peyr. *in præl. q. 2. c. 5. §. 5. n. 58.* referens plures alios. Barb. *de off. Ep. alleg. 28. n. 11.* & *c. à crapula, de vit. & honest. cleri. n. 2.* talis enim habet se ut furiosus habeas lucida intervalla, pertinet autem ad Praelatum non raro & brevi tempore, sed semper, & in omni occasione regere Ecclesiam & subditos, iisque invigilare. Pass. *num. 11.*

* *

Questio

Questio 235. Quid hac in re dicendum de demoniacis ita à demone possessis, & arreptis, ut non sit iis liberum à moribus incongruis abstinere, & ita sepe privatis usu rationis, ut nesciant, quid agant?

Respondeo: cum in ordine ad suscipiendos Ordines, quin etiam clericatum incuratur irregularitas perpetua non nisi à Papa dispensabilis, etiam quoad regulares, quòd quis vel semel à demone fuerit possessus *c. maricum d. 33. Suar. de censuris. l. 6. d. 51. c. 13. n. 3.* tales non ordinati antecederent erunt in Prælatos ineligibiles. *Pass. n. 12.* factus est de antecederent jam ordinatis, hi enim in susceptis Ordinibus ministrare, adeoque & in Prælatos eligi possunt, si sint ab infirmitate aut demone liberati; quod tamen non præsumitur nisi probetur *c. communiter. q. 2. Suar. loc. cit. sect. 1.* unde talis Electus in Prælatum, si fiat oppositio contra ejus liberationem, debet eam probare, & nisi per annum, vel ad arbitrium per discretionem Superioris comprobatus fuerit liberatus, confirmari non poterit. Si à nullo contradicente confirmetur ejus electio, hæc erit valida, si verè est liberatus *Pass. n. 13.*

Questio 236. Quid dicendum de Epileptico?

Respondeo: hi non ordinati sunt perpetuò irregulares & ineligibiles, etiam si sanati sint, nec possunt promoveri ad ordines, aut eligi ad Prælaturas sine dispensatione Papæ. *Suar. & Pass. ll. cit. ordinati tamen, si rarius cadant, puta in mense semel sine inconditis vocibus, eligi poterunt, multòque magis si morbo hoc liberati sint. c. in tuis literis. Suar. l. c. nu. 6. Bonac. d. 7. q. 2. p. 2. nu. 22. Sylv. V. corpore viriati n. 5. Pass. loc. cit. Ad probandam autem sanitatem ab hoc morbo sufficiunt 30. dies, ut habetur *c. in tuis literis. 7. q. 2.**

Questio 237. An igitur electio horum infirmorum sit ipso jure nulla?

Respondeo negativè, quia nullus est in jure textus irritans ipso jure, seu factò talium electionem; Est tamen de jure reprobanda, dum constat de tali defectu. *Pass. cit. cap. 25. num. 329.* quin etiam dum moraliter certò non constat ipsi infirmo, se ratione infirmitatis non posse exequi partes prælaturæ & muneris non solum validè, sed & licitè, utpotè non intrusus, sed à Deo vocatus admittit prælaturam & officium. *Pass. num. 331.*

Questio 238. Quid si igitur post confirmationem superveniat Prælati infirmitas reddens illum inhabilem ad gubernandum, an tenetur renunciare, vel Superiores tenentur illum ab officio amovere?

Respondeo negativè: siquidem Episcopis ægrotis, quin & Parochis dantur Coadjutores. *c. Scripsi. c. cum percussio. c. presentium. c. qualiter 7. q. 1. & c. ex parte. de Cler. agror. & c. 1. de parochis.* Idem dicendum de Prælati regul. præsertim Generalibus, eos nequaquam ob solam infirmitatem, etiam dum in eam ex culpa inciderunt (modo ea talis non sit, ob quam mereantur privati) privandos, esse officio, censet

Pass. num. 332.

Questio 239. An conferri possit beneficium ei, qui post susceptum Clericatum contraxit vitium corporis, ratione cujus est irregularis?

Respondeo: posse talem promoveri ad beneficium, cujus exercitium vitium illud non impedit, non tamen ad beneficium, cujus exercitium impeditur tali vitio; irregularitas enim ex defectu corporis superveniens ordinato solum impedit exercitium illius Ordinis, ad quod reddit vitiatum inhabilem; ergo etiam illius solum beneficii consecutionem impedire debet, ad cujus exercitium inhabilis factus est. *Castrop. loc. cit. n. 2. citans Azor. p. 2. l. 6. c. 4. q. 14. Suar. de cens. d. 51. f. 2. num. 18. Garc. p. 7. c. 12. num. 19.* Nihilominus cum omnibus beneficiis annexa sit obligatio recitandi horas, si quis ob vitium corporis v. g. cacitatem redditus est inhabilis ad hanc recitationem, etsi Ordinibus initiatus sit, non poterit obtinere beneficium. *Castrop. ibidem. citans Less. lib. 2. cap. 34. dub. 25. num. 130. Garc. ubi ante num. 21.*

Questio 240. An semel morbosus, præsumatur laborare eodem morbo, si probet se esse sanatum, adeoque qui semel repulsus est ratione morbi, non possit amplius eligi, nisi se probet sanatum, & consequenter repulsio facta ab una Ecclesia faciat fidem quoad aliam Ecclesiam?

Respondeo affirmativè: de morbis diu durabilibus, & qui ex natura sua solent esse habituales. *Abb. in c. cum inter num. 7. ibidem. Gloss. & And. apud Pass.*

PARAGRAPHVS II.

De Scientia & gradu Magisterii requisitis ad beneficium obtinendum.

Questio 241. Num requiratur in promovendo ad beneficia literarum Scientia?

Respondeo affirmativè: impossibile enim est, ut carens literis sacris aptus sit officiis, ut dicitur *c. illiteratos. dist. 36.* ubi Gelaf. Papa æquiparat illiteratos cæcis, uti Gregor. X. æquiparat illos infantibus in *c. ult. de temp. ord. in 6. Lott. l. 2. q. 50. n. 1. 5. & 6.* Porro alii sunt illiterati simpliciter, qui & propriè illiterati dicuntur, qui non ex toto rudes ad literas altiores provecti non sunt, ut Seneca de benef. l. 5. q. 13. Alii penitus illiterati, qui nullas aut modicas literas sciunt, noruntque tamen legere & scribere in vulgari, ut Rebuffi. de pacif. poss. num. 262. *Lott. loc. cit. n. 12.*

Questio 242. In genere quanta ex jure natura & divino requiratur Scientia, ut quis ad Prælaturam, beneficium, vel officium Ecclesiasticum

eligatur.